

Minister Finansów

Warszawa, 29 stycznia 2024 roku

Sprawa: Interpelacja nr 746 Pana posła Bartosza Romowicza w sprawie opodatkowania czynności przeniesienia własności mienia pomiędzy JST a jej spółką komunalną
Znak sprawy: PT1.054.1.2024.PSG.17
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

**Pan
Szymon Hołownia**

**Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

Nawiązując do interpelacji numer 746 Pana posła Bartosza Romowicza w sprawie opodatkowania czynności przeniesienia własności mienia pomiędzy JST a jej spółką komunalną, uprzejmie informuję.

Konstrukcja całego systemu podatku od wartości dodanej w krajach członkowskich Unii Europejskiej w całości objęta jest zakresem prawa unijnego, a Polska jako członek Unii Europejskiej zobowiązana jest do przestrzegania *acquis communautaire*. W odniesieniu do podatku od towarów i usług oznacza to przestrzeganie postanowień przede wszystkim dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej¹ – dalej „dyrektywa VAT”, oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) dotyczącego podatku od wartości dodanej.

Objęcie prawa krajowego w zakresie opodatkowania podatkiem od wartości dodanej obowiązkiem harmonizacji z prawem unijnym powoduje, iż Polska, podobnie jak inne państwa członkowskie UE, nie posiada nieograniczonej swobody kreowania własnych rozwiązań w tym przedmiocie. W konsekwencji polskie przepisy dotyczące podatku od towarów i usług powinny być zgodne z unijnymi

¹ Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L Nr 347, str. 1, z późn. zm.).

przepisami prawa dotyczącymi podatku od wartości dodanej. Powyższe dotyczy m.in. zakresu czynności podlegających opodatkowaniu, jak również zwolnień od podatku.

Czynność wniesienia aportu do spółki prawa cywilnego, zgodnie z przepisami ustawy o VAT oraz regulacjami dyrektywy VAT, podlega opodatkowaniu podatkiem VAT na zasadach ogólnych.

Co do zasady wniesienie aportu na gruncie przepisów dotyczących VAT traktowane jest – w zależności od przedmiotu tego aportu – jako odpłatna dostawa towarów lub odpłatne świadczenie usług.

W kontekście poruszonego zagadnienia należy zauważyć, że organy podatkowe w swoich rozstrzygnięciach co do zasady prezentują jednolite stanowisko uznając, że transakcje przeniesienia własności mienia przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) w formie wniesienia wkładu niepieniężnego (aportu) do spółek komunalnych spełniają przesłanki do uznania ich za czynności podlegające opodatkowaniu VAT w świetle art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT². Czynności te, wykonywane na podstawie umów cywilnoprawnych, mają charakter działalności gospodarczej w rozumieniu art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, a JST występują w roli podatnika w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy o VAT. Tym samym nie znajduje w takich sytuacjach zastosowania art. 15 ust. 6 ww. ustawy, wyłączający z grona podatników organy władzy publicznej.

W przywołanym w interpelacji przykładowym wyroku z dnia 22 listopada 2023 r. sygn. akt I SA/Gd 682/23 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku stanął na stanowisku, że gmina nie może być uznana za podatnika VAT zgodnie z art. 15 ust. 6 ustawy o VAT w przypadku czynności wniesienia nieruchomości gruntowej aportem do swojej spółki komunalnej, gdyż spółka ta wykonuje za gminę jej zadania własne w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego. Wyrok ten jest nieprawomocny³ – został zaskarżony i będzie w przyszłości przedmiotem orzekania Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA). Przedmiotem sporu w ww. wyroku była zatem wykładnia art. 15 ust. 6 ustawy o VAT, zgodnie z którym nie uznaje się za podatnika organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych. Przepis ten stanowi implementację do krajowego systemu VAT przepisu art. 13 dyrektywy VAT⁴.

Należy jednak mieć na uwadze, że istnieją również odmienne od wyżej wskazanego rozstrzygnięcia sądów krajowych w omawianym obszarze. Przykładowo w wyroku

² Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 1570, z późn. zm.).

³ Zgodnie z danymi z Centralnej Bazy Orzeczeń Sądów Administracyjnych: <https://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/9E84B0A29C>

⁴ Krajowe, regionalne i lokalne organy władzy oraz inne podmioty prawa publicznego nie są uważane za podatników w związku z działalnością, którą podejmują lub transakcjami, których dokonują jako organy władzy publicznej, nawet jeśli pobierają należności, opłaty, składki lub płatności w związku z takimi działaniami lub transakcjami. Jednakże w przypadku gdy podejmują one takie działania lub dokonują takich transakcji, są uważane za podatników w odniesieniu do tych działań lub transakcji, gdyby wykluczenie ich z kategorii podatników prowadziło do znaczących zakłóceń konkurencji.

Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. z 5 września 2023 r. sygn. akt I SA/Go 150/23, w którym – wskazując na wytyczne płynące z orzecznictwa TSUE⁵ – sąd stwierdził, że wykonywanie przez spółkę zależną od gminy (poprzez większościowy udział w kapitale zakładowym spółki) zadań tej gminy nie wyłącza automatycznie takiej działalności z opodatkowania podatkiem VAT na podstawie art. 15 ust. 6 ustawy o VAT. W efekcie WSA uznał, że przy czynności wniesienia aportem nieruchomości do spółki gmina wystąpi w charakterze podatnika w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy o VAT.

Również na ww. wyrok, jak też kilka innych wyroków WSA dotyczących omawianej problematyki, zostały wniesione skargi kasacyjne, sprawy te zatem będą jeszcze rozpatrywane przez NSA.

W kontekście zadanych przez Pana posta pytań uprzejmie informuję, że ewentualne działania dotyczące jednolitego traktowania czynności w obszarze będącym przedmiotem interpelacji będą rozważane po analizie wyroków NSA, które zapadną w związku ze złożonymi kasacjami od wyroków WSA, w sprawach traktowania aportów wnoszonych przez JST do utworzonych przez nie spółek komunalnych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

⁵ Wyroki TSUE w sprawach: C-174/14 oraz C-182/17